

HØRINGSUTTAELSE TIL NASJONAL RAMME FOR VINDKRAFT – NORDRE HEDMARK

VED RENDALEN NATURLIGVIS

Bakgrunn:

Bakgrunnen for denne høringen er NVEs forslag til nasjonal ramme for vindkraft. Oppdrag ble gitt av Olje- og Energidepartementet i 2017. Analyseområdene var på høring høsten 2018. Rendalen kommune ble da berørt av analyseområde 1. Kommunen, ved rådmannen, sendte inn høringsuttalelse sammen med flere lokale og regionale myndigheter og berørte og var svært negative til forslaget. Dette ble faglig begrunnet med bakgrunn i den kunnskapen som er tilgjengelig for området. 1. april 2019 la NVE planen ut på høring der store deler av analyseområde 1, heretter kaldt Nordre Hedmark, var foreslått for vindkraftutbygging. Nasjonale myndigheter som Miljødirektoratet og Riksantikvaren hadde foreslått å ta ut store deler av området. Dette var i samsvar med hva regionale og lokale myndigheter mente. NVE har sett bort fra alle disse argumentene og kun vektlagt områdets produksjonspotensial.

Etter at planen ble lagt ut på høring den 1. april 2019 har engasjementet lokalt og regionalt økt kraftig og rammeplanen har bidratt til høyt konfliktnivå. Rendalen kommune har gjennomført en omfattende og grundig prosess med stor medvirkning fra innbyggere og interesserte. Dette vil gjenspeile seg i høringsuttalelsene som kommer inn til nettopp for dette området. Rendalen kommunestyret vedtok høringsuttalelse den 13. september 2019.

Rendalen Naturligvis vil gi sin fulle tilslutning til Rendalen kommunes høringsuttalelse og ber om at denne også legges til grunn for denne høringsuttalelsen.

Om Rendalen Naturligvis

Rendalen Naturligvis er et nettverk av småskala foretak innen natur- og kulturbasert reiselivsvirksomhet i Rendalen.

Overordnede mål for medlemmene er å sørge for å ivareta natur, kultur og miljø. Vi ønsker å tilby historiske, kulturelle og naturbaserte opplevelser. RN skal tjene lokalsamfunnet og tilby gjestene læringskonsepter der de får kunnskap om natur, miljø og lokal kultur. Internt skal nettverket bidra til å skape gode samarbeidsforhold mellom medlemmene og være en arena for kreativitet, meningsutveksling og deling av kunnskap. Det er høyt fokus på å utvikle kompetanse, og vi vil utvikle en felles merkevare basert på dette. Vår felles profil skal drive en samordnet markedsføring av våre tjenester. Verdt å nevne er også nettverkets ønske om å bidra til at flest mulig av medlemmene blir offisielt miljøsertifisert.

Nettverket består av 8 medlemsbedrifter og representerer en stor andel av de foretak som benytter området Nordre Hedmark med utgangspunkt i Rendalen til natur- og kulturbasert reiselivsvirksomhet. Kartutsnittet nedenfor viser medlemsbedriftenes forretningsadresser samt faste lokasjoner som benyttes i virksomhetene: seter, hytte eller andre faste installasjoner som er utgangspunkt for bruk av fjell- og utmarksområdene.

nedgang i befolkningstallet vil dette kunne gi redusert verdiskapning totalt sett: de verdier som vindkraftbyggingen måtte skape er marginale mot de samfunnsmessige konsekvenser for lokalsamfunnet og regionen i sin helhet vil oppleve.

- Rendalen Naturligvis mener det er en overordnet prioritet at man ikke skal ødelegge store sammenhengende naturområder med villmarkspreg, et preg som definerer områdene i Rendalen og Nordre Hedmark. Området inneholder blant annet svært viktige kjerneområder for rendalsren i form av kalvingsområder, vår- og vinterbeite. Reinen er under sterkt press og har samme krav til habitat og beskyttelse som villrein. Bestanden må sees i sammenheng med Tolga Østfjell villreinområde som Miljødirektoratet foreslo å ta ut.
- Rendalen Naturligvis mener det må vektlegges at området innehar en unik kulturhistorie med tusenvis av kulturminner fra en omfattende veidemannskultur som kan oppleves i et tilnærmet opprinnelig og urørt landskap. Riksantikvaren har utpekt store deler av området til KULA-område (Kulturhistorisk landskap av nasjonal verdi). Opplevelses- og formidlingsverdien i området vil sterkt forringes ved utbygging av vindkraft.
- Vidde-landskapet i området er flatt med lange siktlinjer og en utbygging av et stort eller flere store vindkraftanlegg vil få stor negativ visuell virkning langt utover områdets grenser. Nasjonale skatter som Circumferensen verdensarvområde, Sjølen landskapsvernområde, Femundsmarka nasjonalpark, og Rondane Nasjonalpark vil bli påvirket i varierende grad. For de to førstnevnte overlapper faktisk Nordre Hedmark med deres grenser. Her vil de negative påvirkningene bli store.
- Friluftsområder i inngrepsfri natur med lite tilrettelegging er viktig. Størsteparten av området er kartlagt og verdsatt til et svært viktig friluftsområde. Det er stor bruk av området hele året med alt fra padling, jakt, fiske, skigåing, turgåing, hundekjøring til hesteridning. Området vil på langt nær være like attraktivt ved en industrialisering med vindkraft. Dette vil kunne få store negative ringvirkninger på hyttenæringen i kommunen og regionen.
- Pilegrimsleden går over Fonnåsfjellet og vil bli sterkt negativt berørt av vindkraftutbyggingen. Brukerne av leden beskriver området som stille, urørt med vidt utsyn. Vindturbiner på Fonnåsfjellet vil også berøre fastboende i dalførene.
- Grunneierne har betydelige inntekter fra utmarka gjennom landbruksnæring, jakt, fiske og utleie. I tillegg kommer alle indirekte inntekter som følge av dette. Naturen i området er byggesteinen for dette, og næringen er avhengig at den forblir urørt for å kunne videreutvikle der i framtiden.
- Rendalen kommune har lenge planlagt og satset på natur- og kulturbasert verdiskapning ved flere eksternt finansierte prosjekter, i kommuneplanens samfunnsdel, næringsplan og kulturminneplan. Dette arbeidet skal videreføres i det man kaller Opplev Rendalen. Her skal man gjøre tilgjengelig naturen og kulturhistorien for besøkende og innbyggere. Opplev Rendalen skal fungerer som et nav i reiselivet.
- Nordre Hedmark innehar mange setre med tilhørende setermiljø. Utmarksbeite er av avgjørende karakter for primærnæringen i regionen og dette bidrar også til et miljøvennlig produkt og lokal verdiskapning.
- Vedlagte temarapporter bidrar til et økt kunnskapsgrunnlag i saken, selv om det fortsatt er mange kunnskapshull som gjør at føre var prinsippet må vektlegges. Vi mener allikevel at temarapportene (utarbeidet av fagansvarlige myndigheter) og NVEs rammeplan er motstridende på svært mange fagområder. Eksempler på dette er villrein, tamrein, landskap, kulturhistorie og naturtyper for å nevne noen. Vi mener NVE i svært liten grad har vektlagt faglige anbefalinger og avfeid, med stor letthet, med bakgrunn i områdets produksjonsforhold

- Rendalen Naturligvis viser til lokal og regional unison motstand til etablering av vindkraft i Nordre Hedmark og mener lokal sjølråderett må vektlegges tungt i denne saken.

Konklusjon:

Rendalen Naturligvis anbefaler på det sterkeste at Nordre Hedmark tas ut av nasjonal ramme for vindkraft med bakgrunn i argumentene nevnt over og med henvisning til Rendalen kommunes høringsuttalelse.

Rendalen Naturligvis
Lars Erik Bjøntegaard, leder

30.09.2019